

**ПОСОЛСТВО СВЯЩЕННОГО СІНОДУ
ПРАВОСЛАВНОЙ ЦЕРЬКВИ В ЧЕСЬКЫХ ЗЕМЛЯХ І СЛОВАКІЇ**

ПАСХА ХРИСТОВА 2025

Дорогы духовны отцёве, братя і сестры:

ХРИСТОС ВОСКРЕСЕ!

Христова Церков – *обитель Бога між людьми* (Ап 21, 3)¹, мати і востітательница нас вшиткых, через котру надіеме ся досягнути спасеніе – знова скликуе свої діти, жебы сьме во *ψαλμῶν καὶ ψαλμῶν καὶ ψαλμῶν δούλων* (Еф 5, 19), але передовшиткым своєв участєв на Пасхальній Жертві отпраздновали у вірі, надії і любви – во *ἀνανάστησιν ζωῆς* (Рим 6, 4) – побіду нашого Спасителя над смертєв.

Знова можеме звістовати *великы діла Того, Котрый нас покликав із темноты до Свого предивного світла* (1 Пт 2, 9)². Натхнены Святым Духом *ἐν ἑνὴν οὐστὴν καὶ ἐν ἑνὴν σέρδιεμ* можеме співати *повѣдѣнью пѣснь* Христови, котрый воскрес із мертвых і даровав людем безсмертіе і нетлініе, жебы їх обожествив. З радостєв можеме дяковати єдиному благословенному Богу за то, же смерть была умерщвлена і ад разрушений, же нам было дароване *начало инаго – вѣчнаго житія*³.

Світло Воскресенія Христового проникло цілым козмосом. Святый Йоан Дамаскин в Пасхальнім каноні говорить: *Нынѣ вса исполнишася свѣтла, нѣбо же и земля и пренсподнаа: да прызднѣтѣ оубо вса тварь воцганіе хрѣтѣво!*

Світло Воскресенія не є як світло сонця або інших звїзд ці галаксій. Світло Воскресенія – то є особне переживаня притомности Бога в животі чоловіка.

Христос раз жыдівскым законникам і фарісеям повів: *Иъзъ єсмь свѣтъ мїръ: ходяи по мнѣ не имать ходити во тмѣ, но имать свѣтъ живѣтный!* (Йн 8, 12).

Кедь Го щіро глядаєме, наша душа ся ослободжує от каждой темноты. І наopak, кедь ся поддаєме страстям – і є цалком єдно, ці душевным або тілесным – самы себе ввергаєме в темноту, повну порожніх думок, грїховных слов і злых діл.

Спомяньме собі на вождїв жыдівского народа – хоць ся од римских вояків дознали о одваленім каміню і порожнім гробі, хоць од них чули звість о тім, же Христос воскрес із мертвых – зістали „вірны своїй невірї“. Головно в причінов їх злостного одпору і неприязни ід Христови ся стала їх внутрішня темнота.

Не стачіть лем знати, же Світло Воскресенія єствує і має силу змінити людське серце.

¹ сє, скінніа бжїа єз чєлшвѣкн

² да добродѣтєслн возвѣстнтє иъзъ тмѣ всѣз прызвѣвшагѣ вѣ чѣдный свѣтъ

³ смѣртн прызднѣмѣз оумерщвлєніє, љдово разрѣшєніє, инаго житія вѣчнаго начало

Потрібна є і відповідь нашої властної волі. Благодатне світло, котре возсіяло із Христового гробу, виганяє темноту гріха зо живота чоловіка тогды, кедь он сам ся намагать зло зо свого живота вигнати.

Тото світло не перестає світити в кождім часі і на кождім місці – і освічує сердца тых, котры суть охотны прияти го. Тото світло має силу перемінити безнадій смерти, зла, недовіры, неприязельства, несправедливости, воєн і егоїзму старого чоловіка (Еф 4, 22)⁴ на радість любви, віры, надії, єдноты, покоя і справедливости нового чоловіка, обновленого подля образу Христа (Еф 4, 24)⁵.

Тот, хто в Тайнах спознав воскресшого Христа і зачленив ся до Ёго Тіла – Церкви, може допереду спознати безконечну радість Царства Божого. Кедь видить, як ся ёго сердце под дотыком Божой благодати мінить, може смиренно визнаи: *Сїл̄ н̄змѣна десніцы вѣшнагв!* (Псалм 76, 11). І може собі поставити вопрос: *Ктѣ бѣ кѣлїй, ѣкв бѣ нашь* (Псалм 76, 14)? Кого мож порівнати з Царём славы і Вседержителём, з *Тым, Котрый є, Котрый быв і Котрый прийде* (Ап 1, 8)⁶?

Послухайме раду наших святых отців і принесѣме воскресшому Спасителёви ціле своє сердце. Попросѣме Го, жебы світло Ёго Воскресенія розогнало кожду темноту і додало нам істоту, же *Тот, Котрый є в нас, є векишый, як тот, котрый є у світї* (1 Йн 4, 4)⁷. І хоць ся даколи здає, же зло у світї, в котрім жыєме, як-кібы превладало, не забывайме, же кождый з нас може зробити дашто прото, жебы было переможене. Отворѣме Христови своє сердце і подайме Му помічну руку в тых, котры терплять. І як звикнув говорити святий Антоній Великий: *Не страчайме смілость, бо Бог нам даровав спасеніє!*

Подля прикладу святого апостола Павла просѣме *Отця славы, жебы нам дав Духа премудрости і просвітив очі нашого сердца, жебы сѣме знали, ід якїй надії нас покликав* (Еф 1, 17-18)⁸. Очістьме свої духовны чувства, жебы сѣме в неприступнім Світлі Воскресенія узрїли Божы тайнства. Зоблечме ся із діл тмы і облечме ся до зброї світла (Рим 13, 12)⁹.

Што суть то діла тмы? То, о чѣм *срамно єсть і гл҃глати* (Еф 5, 12), але чѣго ся допускають люде *повны всякої несправедливости, злобы, лакомства, лукавства, зависти, убійства, звады, обману, подлости; тоты, што шепчуть и оговоряють, тоты, што ненавидяють Бога, насильники, гордецы, хвастуны*. Такы, о котрых апостол Павел говорить: *Выдумують зло,*

⁴ вѣтхаго челоуѣка, тл҃ѣюцаго вѣ похотехъ прелестныхъ

⁵ вѣ нѣваго челоуѣка, созданнаго по бѣу вѣ правдѣ и вѣ преподобїи истинны

⁶ сын, и иже бѣ, и грядый

⁷ болїи єсть иже вѣ вѣсѣ, нежели иже вѣ мїрѣ

⁸ да бѣ гдѣ нашегв ииса хр҃та, оцѣ славы, дастѣ вамъ дѣа премудрости и шкровенїа, вѣ познанїе єгв, просвѣщенїа очесл̄ сердца вѣшегв, ѣкв оубѣдѣти вѣмъ, коє єсть оупованїе званїа єгв

⁹ шложимъ оубо дѣла тѣмная, и шблечемъ во оубл҃жїе свѣта

неслухають родичів, суть нерозумны, нестали, нелюбовны, немилосердны (Рим 1, 29-31)¹⁰.

Не жыйме в тмі, жебы нас Хрiстово свiтло несподiвало, як день злодiя. Бо, як говорить апостол Павел, *мы вшыткы сьме дiти свiтла і дiти дне. Не патрiме ночи ани тмi. Зато не спiме, як другы, але бодрствуйме і будьме терезвы. Бо тоты, што сплять, сплять в ночи, і тоты, што ся опiвають, в ночи ся опiвають. Але мы, што патрiме дню, будьме терезвы, облечме собi броню вiры і любви, і як шлем – надiю спасенiя. Бо Бог нас не поставив на гнiв, але на то, жебы сьме zdobyли спасенiє через нашого Господа Иисуса Хрiста, котрый умер за нас, жебы сьме в'єдно з Ним могли жыти* (1 Сол 5, 4-10)¹¹.

В тiй хвилi трiумфу Жывота над смертєв памятайме у своiх молитвах на вшыткых, котрым была пасхальна радость несправедливо вкраджена войнов або пронаслiдованєм: няй Господь, котрый воскрес iз мертвых, стане ся про них потiхов, надiєв і vysлoбoджiнєм. Думайме і на тых, котры суть хворы, осамочены або на краю спoлoчнoсти, і просьме, жебы сьме iм во iмя Того, котрый перемiг смерть, доказали стерти слезы iз очей. Няй нам вшыткым благодать Хрiстового Воскресенiя принесе вiа́ккз дiрзз совершєнз свiшє, xдiа́й ѿ о́цiа свiтлoвz (Як 1, 17), і наповнить нашы днi миром!

† Рагислав

архієпіскоп пряшiвскый,
митрополита чеськых земель і Словакii

† Михайл

архієпіскоп пражскый і чеськых земель

† Георгii

архієпіскоп михаловско-кошiцькый

† Исаия

єпіскоп оломовцько-бырнiаньскый

¹⁰ iспoлнєннх вiа́ккiа неправды, влiжєнiа, вiа́ккзствa, лiхoнмiнiа, слoбвы: iспoлнєннх зiвнстн, oубiиствa, рвєнiа, льстi, слoнрiбiа: шепoтннкi, клеветннкi, бoгoмєрзкн, догдiтєлн, велнчiавы, гiрды, вбрєтiатєлн слiхз, рoдiтєлємz непокоривы, нєрзiмны, нєпримрiтєлны, нєлюбiвны, нєклiтвoхрiнiтєлны, нємилoстн-вны

¹¹ вi же, брiтiє, нєстє бо тмi, да дєнь вiа́ккз iа́кoжє тiа́ть пoстiгнєтз: вiи бо вi сiнoвє свiтлa рєстє, i сiнoвє днє: нєстємы нoцн, ннжє тмi. тчємжє oубo да нє спiмz, iа́кoжє i прoчiн, нo да бoдрствiмz i трєз-вiмє. спiцiн бо, вz нoцiн спiа́тз, i oупнєвiаюцiнє вz нoцiн oупнєвiаютє. мi же, сiнoвє сiцє днє, да трєз-вiмє, вoлкшєтє вz брoнi вiрy i любвє i шлємz oупoбiнiа iпiнiа: iа́кв нє пoложi нiа́з вiа́ вz гнiвz, нo вz пoлiчєнiє iпiнiа гдємz нiшнмz iнєз xрiтoмz, oумєршнмz зa нiа́з, да кзпншє з нiмz живємz